
РЕЛІГІЙНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Підготувала:
учениця 7(11)-А класу
Пулькас Надія

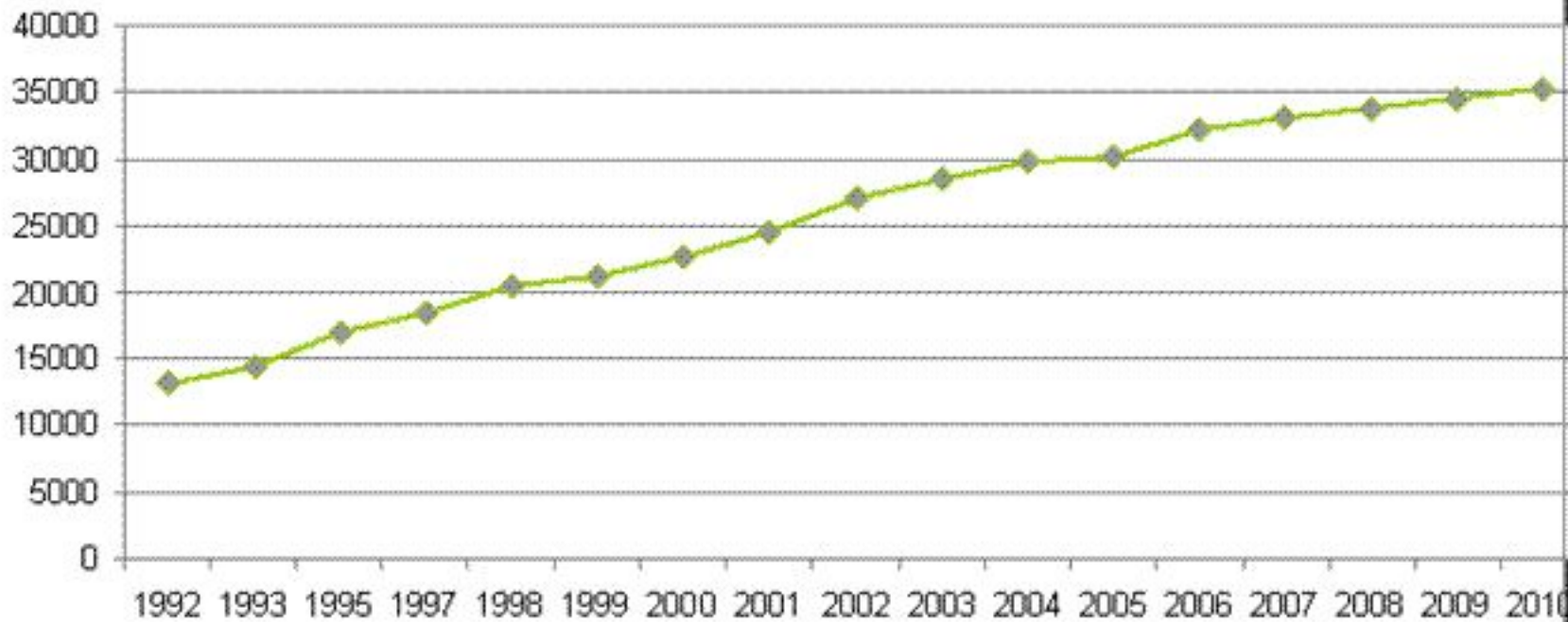
Відродження релігійного життя

Наприкінці 80-х-90-х років в Україні розпочався своєрідний “релігійний ренесанс”, виявами якого стали відродження релігійного життя, виникнення значної кількості релігійних общин, реставрація та відновлення функціонування давніх, спорудження нових храмів, збільшення набору до духовних закладів освіти тощо. Це було зумовлено такими чинниками:

- Зняття заборони на релігійне життя;
- Забезпечення державою реальних гарантій свободи совісті;
- Загостренням суспільних проблем;
- Частковою втратою старих ідеологічних орієнтирів та цінностей;
- Різновекторними пошуками духовної опори в житті;
- Поверненням до споконвічних духовних цінностей. (за О.Д.Бойком)

Крива динаміки росту релігійних організацій в Україні

Кількість релігійних організацій

Релігійну ситуацію в країні в останні роки ХХст. характеризували зростання кількості релігійних громад, значне розширення спектра конфесій, напрямків. Так, якщо до 1985р. в республіці існувало 5,5 тис. релігійних громад, 18 конфесій та напрямків, то на початку 1995 р. в Україні діяло вже майже 16,5 тис. громад, 67 конфесій, напрямків, на 1 січня 2000 року функціонувало до 23,5 тис. громад, 90 конфесій та напрямків

Однією із найболючіших проблем у духовній сфері є розкол у православ'ї

У ЧЕРВ
ТАК ВО
(ДЕНИС
ПАТРИА
ЄДНАН
В УКРА
• ПО-П
ОДНІЄ
ЦЕРКО
УКРАЇН
САБАД
• ПО-Д
АВТОК
ВОЛОД
ФІЛАРЕ
ТАКИМ
МІЖКО

Ц-КП —
А
Б'
НА ЦЕРКВА
РАТОЮ
РАЇНСЬКИХ
— В.
СІВ
ПОЛИТ

Окрім розколу у православ'ї, у духовній сфері існують й інші проблеми.

- • З одного боку, значна політизація релігійної сфери, про що свідчить поява Української християнсько-демократичної партії (1990), Української християнської партії жінок (1991), з іншого — політика проникає в релігійну сферу. Вже звичною стала практика, коли окремі політики та партії спираються на релігійні організації з метою розширення електорату.
- Конфлікти між греко-католиками і православними та всередині православної конфесії. Приводом до міжконфесійних зіткнень найчастіше стають поділ сфер впливу, боротьба за лідерство, культові приміщення, майно.

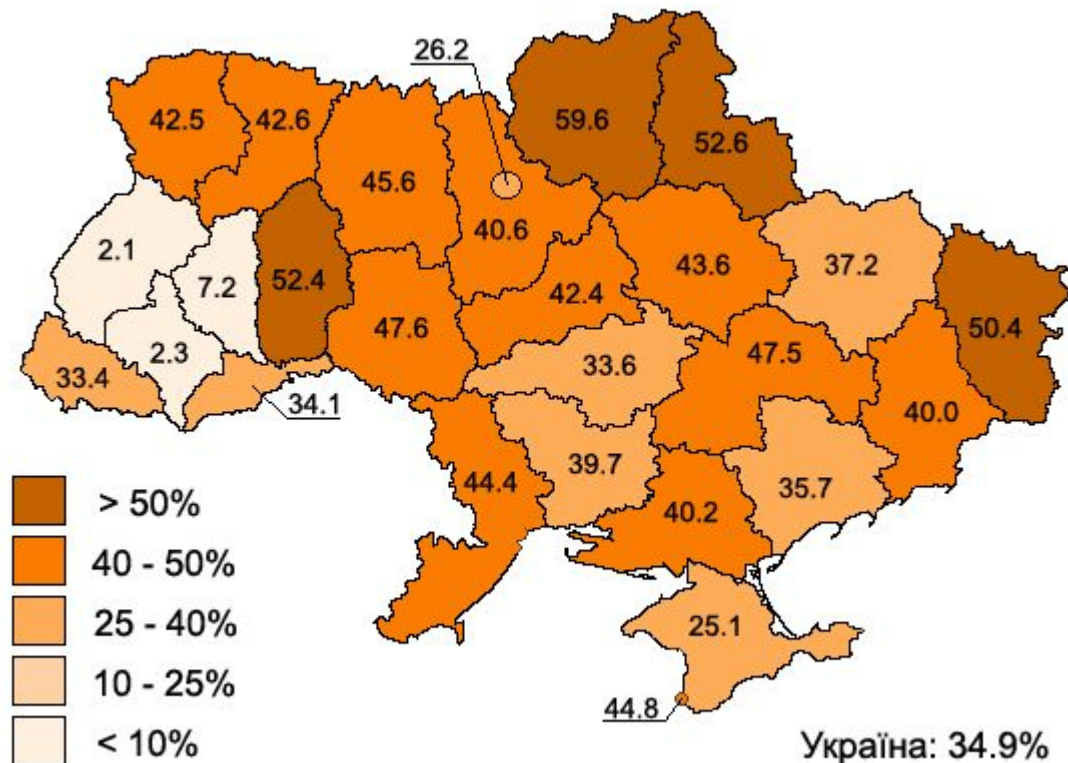
Особливостями релігійного життя України є:

- по-перше, порівняно високий рівень релігійної активності населення: в Україні на кожну релігійну общину припадає в середньому 2 387 осіб, що в 4 рази більше, ніж у Росії, і вдвічі перевищує рівень Білорусі;
- по-друге, територіальна нерівномірність поширення релігії: тривала роз'єднаність українських земель, перебування у складі держав, що різняться за соціальним устроєм, культурою, особливостями духовного розвитку, позначилися не тільки на ареалі поширення релігії, її конфесійній палітрі, а й на інтенсивності релігійного життя;
- по-третє, активний перехід вірян із одних конфесій в інші: якщо на момент проголошення незалежності в Україні до православ'я належало 70 % загальної чисельності релігійних громад, протестантизму — 27 %, а кількість римо-католицьких не перевищувала 2 %, то нині православні віряни становлять лише 52 % від загальної кількості релігійного населення країни, прихильники протестантизму — 25, а прибічники двох гілок католицької церкви (УГКЦ та РКЦ) — 21 %;
- по-четверте, сучасна релігійна ситуація характеризується відродженням та активізацією діяльності церков національних меншин. Останнім часом виникло багато релігійних організацій та об'єднань, що належать до «нетрадиційних культур». Зокрема, набули поширення Кореїнська методистська церква, релігійні громади Товариства Свідомості Крішні, буддистів, віри Бахаї, даосистів, ведантистів та ін. Значна кількість релігійних угруповань перебуває в «окультурному підпіллі». Так, за деякими даними, в одному лише Києві діє до 140 незареєстрованих об'єднань.

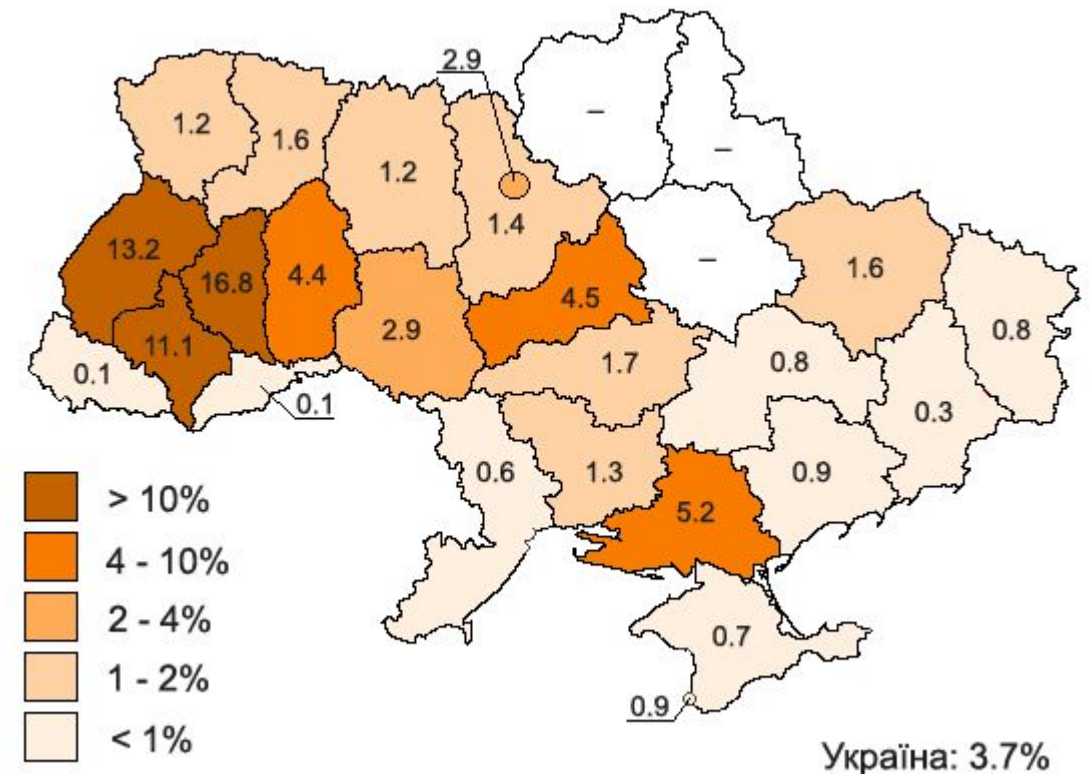
Розгортанню та поживленню релігійного життя в Україні значною мірою сприяв візит Папи Римського, який відбувся в червні 2001 року.

ЧАСТКА РЕЛІГІЙНИХ ГРОМАД НА 01.01.2010

Частка громад Української Православної Церкви (МП) на поч. 2010 р.

Частка громад Української Автокефальної Православної Церкви на поч. 2010 р.

Область, територіальне утворення	Кількість зареєстрованих общин					
	УПЦ	Протес- тантські	УГКЦ	УПЦ-КП	УАПЦ	РКЦ
Вінницька	637	198	10	66	20	115
Волинська	463	258	10	187	13	24
Дніпропетровська	283	198	3	19	13	8
Донецька	304	304	16	45	1	46
Житомирська	459	165	5	73	3	102
Закарпатська	508	317	299	3	—	84
Запорізька	172	176	2	41	1	7
Івано-Франківська	23	76	664	270	151	25
Київська	416	256	7	208	9	7
Кіровоградська	172	120	—	10	4	1
Луганська	246	144	2	5	2	17
Львівська	62	207	1460	362	352	126
Миколаївська	164	124	5	61	3	5
Одеська	384	217	7	30	2	9
Полтавська	278	121	1	47	7	1
Рівненська	493	295	2	234	14	2
Сумська	287	117	2	35	—	2
Тернопільська	114	127	751	177	295	73
Харківська	214	133	5	11	10	5
Херсонська	195	113	6	21	12	10
Хмельницька	721	215	16	69	60	118
Черкаська	308	230	1	52	20	6
Чернівецька	383	314	13	113	—	25
Чернігівська	350	99	2	49	—	1
Автономна Рес- публіка Крим	353	167	4	16	2	12
Київ	93	212	8	66	20	11
<i>Разом</i>	7911	4879	3301	2270	1022	751

Кількість релігійних громад в Україні

Рік	Всього	УГКЦ	УАПЦ	УПЦ КП	УПЦ МП	РКЦ	Протестанти	інші конфесії
2000	23 400	3 268	1 013	2 760	8 951	798	5 751	859
2001	24 919	3 289	1 052	3 010	9 423	818	6 376	951
2002	26 343	3 292	1 107	3 186	9 950	840	6 943	1 025
2003	27 569	3 328	1 154	3 352	10 310	854	7 355	1 216
2004	28 481	3 386	1 172	3 484	10 566	870	7 530	1 473
2005	29 262	3 438	1 164	3 685	10 763	872	8 008	1 332
2006	29 913	3 476	1 154	3 824	10 972	883	8 209	1 395
2007	30 670	3 526	1 178	3 963	11 233	895	8 417	1 458
2008	31 257	3 566	1 183	4 093	11 444	901	8 574	1 496
2009	31 940	3 597	1 194	4 251	11 704	904	8 733	1 557
2010	33 977	3 825	1 227	4 508	12 251	1 081	9 360	1 725
2011	34 586	3 881	1 248	4 594	12 536	1 089	9 479	1 759

ОСНОВНІ ОЗНАКИ РЕЛІГІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

- Помітне зростання релігійного чинника в суспільному житті;
- Посилення релігійності населення;
- Швидке збільшення кількості релігійних громад ;
- Поліконфесійність, розширення спектра конфесій ,напрямків і тлумачень;
- Глибокий розкол у православ'ї;
- Політизація релігійної сфери, міжцерковні конфлікти;
- Територіальна нерівномірність поширення релігійних організацій;
- Відродження та активізація діяльності церков національних меншин;
- Поява в релігійному спектрі країни значної кількості нетрадиційних культів.